

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

WWW.UNILIB.RS

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр.

БРОЙ 42. У Новоме Саду, 14. Новембра 1860. **ГОД. III.**

Символъ вере.

Шеста Лекція.

И возшедшаго на небеса и сѣдѣща шдеснѣю Отца. Веруемъ Исуса Христа, кои е узишас на небо, и кои седи съ десне стране до Отца. — Шта веруемо мы у шестомъ члану Символа вере? Шта значи узиѣи на небо? У кои се данъ после воскресенія Исусъ вознео на небо? гди се вознео? предъ кимъ? Шта значе ове речи: „сѣдѣща шдеснѣю Отца?“ Како треба то разумети да Сынъ Божіи седи с' десна до Бога Отца? Приповеди намъ изъ Библичне Повѣсти о вознесенію Христовомъ. Наѣи и прочитай св. еванѣліе у коме се приповеда о вознесенію Христовомъ? Има ли и у Апостолу штогодъ казано о томъ како се Исусъ после вознесенія своимъ Ученицима являо, и како се на небо вознео? Кои е то апостолъ? Кадъ се чита у цркви?

Има ли која песма црквена о вознесенію? Кои ми знаде ту песму изговорити; казати шта значи, одпојати? Има ли која песма на ютреню, у којој се каже да Исусъ Христосъ седи с' десна до Отца? која е то песма? наѣи е у Часловцу? (Слава тебѣ показавшему намъ свѣтъ). Знашли наѣи у Псалтиру, како е царь Давидъ то предсказао? (види Псаломъ 109.)

На кои празникъ славимо мы Христово вознесе-
ніе? Зашто се тай празникъ зове Спасовъ данъ? у
кои данъ пада Спасовъ данъ? Зашто мора бити сваг-

да у четрдесетый давъ после ускреа? Зашто пада свагда у четвртакъ?

Еси ли видіо икону Вознесенія? Гди стои? Шта е на ньой представљно? —

Зашто се Исусъ вознео на небо? Ели Исусъ гавимъ насъ оставіо, кадъ се на небо вознео? Како се пое о томе у Кондаку спасовскомъ? (вознесла еси ко славу Христе Боже нашъ, никакоже ѿлучаеа но пребываа не ѿступный и копия любящымъ тѣ: азъ есмь съ вами и никтоже на вы). Како намъ се валя владати, ако желимо да Исусъ Христосъ свагда е' нами пребыва?

Седма Лекція.

И паки грядѹщаго со славою, сѹдити живымъ и мертвымъ: егѡже царствію не бѹдетъ конца. — Веруемъ Исуса Христа, кои ће опетъ доћи са славомъ, да суди живима и мртвима, коєга царству неће бити края. — Шта веруемо у седмомъ члану символа вере? Шта значи то: доћи ће Исусъ са славомъ? Како е дошао Исусъ првый путъ? Зашто е дошао првый путъ? А зашто ће доћи другій путъ? Одкуда знамо да ће Исусъ опетъ доћи да суди свима людма? Има ли то у светомъ еванѣлію? Прочитай? Приповеди своимъ речма? Шта ће дакле бити съ праведнима? Шта ће бити са грешнима? Како зовемо мы обично тай судъ Божій? Зашто га зовемо „страшнымъ судомъ“? (Зато ербо е страханъ по грешнике, а сви мы люди есмо грешни).

Како намъ се валя владати, да можемо е' чистомъ савешѹ предъ Бога изићи? Шта ће све Исусъ Христосъ люде на страшномъ суду питати? Изброй сва дела милости тѣлесне? Кадъ бы мы сгрешили противъ 1-огъ 3-егъ 5-огъ дела милости тѣлесне? Изброй дела милости духовне? Кажи ми све грехе смртне!

Коя е добродѣтель противна гордостѣ, коя сребролюбѣю, коя неуменности у елу и пиѣу? кои су греси противъ светога Духа? Кадъ мы сгрешимо можемо ли се како греха опростити? Кою е Св. Тайну Богъ наредѣо за праштанѣ грехова? Како се валя греха каяти? кадъ се валя греха каяти?

Наѣи Апостолъ и Еванѣлѣе што се на опелу чита, прочитай, кажи шта значи. —

Бы ли знао казати ону молитву на служби Божіой у којой се молимо да намъ Богъ опрости грехе и прегрешенія; да намъ да Богъ християнски овай животъ окончати, и добаръ ответъ на страшномъ суду дати? Шта мы одговарамо на те молитве?

Введеніе Матере Божіе у Храмъ.

(Изясненіе праздника Введенія)

Родители преблагословене Дѣве Маріе звали су се Іоакимъ и Анна. Обое су были праведни и владаюѣи се по закону Божіемъ доживили су дубоку старость, ал' нису имали деце. Збогъ тога су ихъ Іудеи за велике грешнике сматрали и презирали ихъ. Они се усрдно Богу помолѣ да ихъ одъ поруге и срамоте такове ослободи и да ихъ обдари с' еднимъ дететомъ, и обеѣаю се притомъ, да ѣе они, ако имъ Богъ молитву саслуша, чедо свое Богу посветити и у Храмъ Божіи на воспитаніе довести. Усрдана молитва овыхъ праведника буде изпунѣна, и Богъ даруе нѣима кѣрь, кою они Маріомъ*) назову.

Кадъ се малой Маріи треѣа година наврши, родители нѣни науме заветъ свой испувити. Сазову

*) Маріа, или Маріамъ значи госпоѣа; Іоакимъ значи: припреманъ Господиѣ. Анна значи: Милость Господня.

дакле сву своју родбину и узъ то многе честне девојке, приправе многе јасне свеће, и оправе своју малу ћерку како су болъ и свечаніе могли, па е тако поведу у цркву Божию, што е у Јерусалиму. Девојке у бело руво обучене и съ запалънымъ воштаницама ишле су напредъ; за њима следоваху побожни родители водећи за руку Богомъ даровану кћерь свою. Силни народъ слегао се быо да види дивоту и красоту ову, па и сами свети анђели на небу дивили су се овој великој слави, као што и црква наша о томъ пое: Ангели вхожденіе Пречистыа зраче оудивишася, како дѣвка вниде въ скатаа сватыхъ.

Кадъ су се родители е' маломъ своіомъ кћеркомъ к' цркви Божіој приближили были, свештеници изиђу іој на сусретъ појући псалме. На улазку у цркву Соломонову, быаше 15 степеній.*) Родители оставише е на првомъ степену, а она се сама попе горе, и оде брзо узъ све степене, па се текъ на последњемъ застави. Сви люди, кои ту беху, зачудише се, видећи ню одъ три године, како сама узлети на найвышій степенъ, а великій светитель Захарія предвидећи као пророкъ Божій велику тайну, коя ће се на дѣви Маріи збыти, прими ю с' великомъ радошћу и уведе у само најсветіе оделенъ храма, кое се звало скатаа сватыхъ, т. е. Светиня надъ светиняма. Ту беше животъ завѣта и у њму скрижалъке или таблице закона Божіегъ. У свето ово место само е еданпуть у години улазіо првосвештеникъ, па ипакъ то место одреди Захарія да се у њму Марія Богу моли.

Ту у храму Божіемъ одрасла е Препоблагословена дѣва Марія е' девојкама израильскимъ кое су на службу Богу посвећене быле. Ту се она воспитала и обу-

*) На свакомъ степену пояху Израильтяни по еданъ Псаломъ одъ оныхъ петнайствъ, што кодъ насъ сачиняваю осамнайсту катисму, и вую се „Пѣсни степеней.“

чила у закону Божиємъ, и извештила у финомъ рукоделію тако, да е после хитонъ (хитонъ е дољня одеѣа, долама) онай несашивеный Господу Иисусу сама направила. Родители, а особито мати често су іой у походе долазили. Раану, кою іой е црква као и осталымъ Богу посвећенымъ девама давала, покланяла е она сиромасима и странцима, а сама се питала хлебомъ небеснымъ, когъ іой анѣо свакій данъ доносаше.

М н л а н а.

(Настављено.)

XIII. Великодушна освеша.

После многихъ киша' осваше едавъ лепъ и приятанъ есеный данъ. Сунце умерено огреваше и обасяваше землю. Служители Брестовачки отишли бяху у полъ да ору подъ жито. Босилька, дадила деце Страшимирове изведе ихъ све трое на зелено просторъ, кое се у средъ замка Брестовачкогъ налазаше. На средини овога простора быаше еданъ каменомъ обраѣвый студенацъ, надъ коимъ е на шесть мермерныхъ стубова бакарный кровъ подигнутъ быо. Студенацъ овай баше тако дубокъ, да му се дна ніе видило. Гости, кои у Брестовацъ долазаху, бацали су по кои камичакъ да чую кадъ ќе о воду звекнути, и требало е читаво „отче нашъ“ одчитати, докъ е звукъ одъ баченогъ камена натрагъ дошао. Више пута су за любовъ гостию запалъну свеѣу у ведру доле спустили, и дивно е было погледати, како се светлостъ одъ свеће на капљицима по зеленой трави, — коя е гдигди у студенцу изъ зида поизничала, — прелама, и као каква звезда изъ далека светли. Зидари, кои су кадъ и кадъ овай студенацъ чистили, потребовали

су многе лестве, кое су вешали за гвоздене кваке, што зарадъ тога у виду на више места утврђене бяху, те су се тако по тымъ лествама доле спуштали. Стари люди казиваху, да су се изъ тога студенца, пре него што га е Страшимиръ поврѣти дао, у по подне звезде на небу видити могле.

Деца се играху на зеленой триви близу студенца. Ту у триви било е много црвенихъ ягода', кое Босилька побере и даде деци, да се е' њима сиграю. Мале кћери Страшимирове Милица и Драгиня нанижу црвене ягоде на конаць, и обесе тай низъ себи око врата у детиньской своіой суети радујући се што тако лене ђрдане имаю. Чедомиль одинаць и првенаць кнежевъ, дете одъ своихъ шесть годиница', бацаше у несташлуку свомъ шљонке у студенаць и надвиривајући се надъ њѣга прислушкиваше, кадъ ће кои шљонакъ о воду ударити. Кадъ му се ова игра досади, окане е се, и стане другу тражити. У тай махъ долети на ведро една птичица, и спусти се у яѣга да се воде напие ил' да се окупа. Чедомиль е спази, и полагаю рекне сестрама: „Чекайте мало, садъ љу я ту птичицу ухватити, па љу вамъ е поклонити.“ Затимъ се поине на каменитый секъ, пружи руку къ ведру, и немогући га дохватити нагне се целымъ теломъ напредъ, но у тай махъ изгуби равновесіе, и стропошта се у студенаць.

Обадве сестрице уплаше се и подигну вреску. Босилька, коя међутимъ отишла быяше у куйну, да штогодъ еде, на вреску њихову дотрчи и са ужасомъ чуе одъ деце за несрећный случай. У томъ се изъ дубльине студенца зачуе јукъ Чедомилѣвъ. Босилька се надвири доле, и види, како се детиня хальина за едну у виду студенца ударену кваку запела, те е оно тако на по пута између землѣ и воде, између живота и смрти висило. Дадиля е све то добро

видила, али ніе знала шта да чини, како ли да покуша дете избавити. Јукајући и косу чупајући трчала е она тамо амо и викала за помоћ, ал' ко ће іой помоћи кадъ ни едне мушке главе у замку небыаше!

На то се укаже Милана. Она е кодъ постель болестне вратаричине дечице седећи чула јукъ и вриску на пољу, и изтрчала, да види шта се то догодило. Дошавши до студенца и чујући одъ Босильке за несрећный случай, безъ найманѣгъ затезаня и размышляваня рекне іой: „Сестро, помози ми да се у ведрѹ доле спустимъ. Я самъ рада дете с' Божиомъ помоћи одъ смрти избавити.“ Затимъ се прикрети, и поропоручивши се у милость Божию с' найвећомъ одважношћу ступи у ведро. —

Што се ведро дубль у студенацъ спуштало, то е Милана све већій страхъ осећала. Влага и загушливый подземный воздухъ досађиваше іой; зраци сунчани све слабиі бываху, и напоследку іой већъ сасвимъ изпредъ очію изчезну. Садъ изъ свега грла повиче Милана: „Стани!“ и ведро се застави башъ тамо, где е дете о кваки висило. — Но ево опетъ нове неволъ! студенацъ бјаше широкъ па милана немогаше дете оберучке ухватити а да изъ ведра неизпадне. Ладный зной обузме ю, връ се уплашила беше, да іой се намера у самоме часу извршеня неосути. Али опетъ зато не клоне духомъ, него се с' побожнымъ срдца уздисаемъ изъ дубльине студенца помоли Богу, и Богъ са висине своего престола милостиво саслуша молитву вѣну, па іой буде у помоћи. Она пружи десну руку детету, дочимъ се левомъ за уже яко држала, те ю тако дете с' обема рукама загри, а она га са десницомъ прихвати. Изъ дубльине зачуе се опетъ гласъ: „Вуци горе!“ Босилька с' неописаномъ рѣдошћу осети, да е ведро теже, него

што е пре было, и сву снагу своју употребивши стане га горе вући.

Кнегиня Видосава бјаше болесна. Чуюћи јавк и вриску дечију сиђе се с' постелѣ и домили до прозора, да види шта се догодило. Као муња поразе ју речи Миличине и Драгинѣне, које уеданпутъ крозъ плачъ казиваху, како е Чедомилъ у студенацъ упао.

Нђой се чинило, као да се страховите те речи изъ свакогъ угла громогласно одзиваю, одъ слабости и страха ноге јој влечаху, и она се с' места немогаше макнути.

Милана се већъ дотле у студенацъ спустила била, и Босилъка по нђномъ налогу точакъ утврди и ведро заустави. Окренувши се у тај махъ к' прозору и опазивши кнегиню јави јој Босилъка да се слушкиня вратарова у ведру спустила, да дете кое е још живо, изъ студенца извади. Искра живе надежде запламти у прсима кнегинѣ Видосаве, и она се одъ свегъ срца Богу помоли, да јој поврати милогъ првенца нђзиногъ.

Међутимъ Босилъка ведро узвуче, и надъ студенцемъ появи се Милана држећи у наручию своје малог Чедомиля. Садъ Босилъка утврди точакъ и заустави ведро, па се онда к' секу приближи, да са справомъ за тај посао одређеномъ ведро к' крају привуче, но збунѣна и уплашена не имађаше толико снаге, да е и ведро држати и дете одъ Милане примити могла. Дуго се она око тога посла узалудно мучила.

Мати дитиња све е ово са страхомъ гледала. Нђой се чинило, да ће све трое у студенацъ упасти.

Милана видећи да се овимъ начиномъ ништа учинити неможе, рекне Босилъки да ведро пусти и хтеде јој најпре дете у руке предати, па да онда после сама изъ ведра на секъ изиђе, али студенацъ бјаше широкъ, и руке дадиљине немогаху до детета допрети.

Мати ніе могла одъ страха ово ужасно позоріе гледати; нъой се мракъ вредъ очима ухваги, и она изъ свега грла повиче: „Не тако, не!“ Милана ніе чула нъне речи, али е и сама одма увидила, да бы тымъ начиномъ дете очевидной опасности изложено было, и зато погледавши на небо, призове іошъ еданпуть свемогуѣга у помоѣ, па онда рекне Босильки: „За-люляй ведро полагаво. Дадила учини то незнаюѣи и сама шта ѣе одатле следовати. — „Садъ пази, — повиче опетъ Милана, — па кадъ ведро близо тебе доѣ, а ты равшири руке и прими на нъи дете, — ево, ево садъ га узми!“ Босилька уради као што іоіе Милана рекла, прими обнесвешѣногъ Чедомиля у наручіе, и спусти га на зелену травицу. На то ю Милана опетъ замоли, да ведро іоштъ еданпуть одтури к' найближемъ стубу Босильката учини, и Милана ухватившисе оберучке за стубъ среѣно на секъ стане, а са овога се на землю сиѣ.

Неда се описати радость Милане наше, кадъ е подъ своимъ ногама тврду землю осетила, а надъ своіомъ главомъ плаво небо смотрила. Прва нъна мисао быяше. „Хвала теби Боже мой, што си ми допу-стію, да ово дете одъ смрти избавимъ;“ а друга іоіе мисао быяше: „Како ѣе се добрый мой отаць радovati, и како ѣе одсадъ са многъ задоволянъ быти!“ Она одма похити у тавницу к' своме отцу и припс-веди му све што се догодило. Сужный загри свою единицу са сузама говореѣи: „Кѣри моя, ты си най-сйивію победу одржала; ты си веѣе юнаштво пока-зала, него найславній войвода; ты си се осветила найблагородніомъ осветомъ, кадъ си животъ свой на коцку ставила за избавити одъ смрти единче нашегъ найвеѣегъ злотвора. Уверена буди, да твой родитель ово твоѣ дело више свега цени и уважава, али ипакъ непоноси се са тымъ деломъ. Богъ самъ, даровао е

теби силу и крепость, те си могла то велико дело предузети и сређно свршити. Нђму едномъ захвали, што ти е велику свою милость поклоніо те си могла дете Страшимирово изъ студенца извадити.

XIV. Миланино добро срдце.

Међутимъ Босилька однесе обнесвешћеногъ Чедомила матери. Кнегиня Видосава у овай махъ заборава да е болестна, узме малога на руке, излюби га, ороси га обилнымъ сузама, и подигнувши очи къ небу рекне; „Боже милостивый! Ты си ми га поклоніо, я ћу га Теби на славу воспитати.“ Кадъ дете мало к' себи дође, мати га укори овимъ речма: „Неваљалче еданъ, нисамъ ли ти толико пута' говорила, да се чувашъ одъ коња', да се непенѣшъ на дрвеће, да се ненадвируешъ надъ студенацъ; и ты ме ииси хтео послушати. Ето видишъ, умало те твоя непослушность ніе главе стала. Тебе е самъ Богъ чуднымъ начиномъ сачувао, и чрезъ свога анђела одъ смрти избавіо. И тай анђео избавитель твой, была е вратарова служавка! Где е она? Заръ ніе овде? Иди Босилька зови ю овамо! Я самъ рада с' томъ девойкомъ говорити, я самъ нђойзи јако обвезана.“

Милана се већъ дотле изъ тавнице вратила, и опетъ е кодъ болестне деце вратарове седила. „Оди брже Мило! кнегиня те зове, — куднувши на прозоръ, рекне Босилька. — Благо теби, ты ћешъ садъ господске даре добыти!“ Речи ове увреде Миланину нежность. Она е подпуну награду у самомъ свомъ добромъ делу, и у отчиномъ задовольству налазила, и никакве друге награде тражила віе, на зато чисто ніе имала волъ да иде кнегиньи. Но опетъ изъ пристойности, и да не увреди обрадовану матеръ, отиде горе.

Смерно а благообразно ступи Милана у собу кнегиньину. Ова добра госпођа предусретне ю с' разши-

ревимъ руками непазећи на низко станѣ нѣно, на іой рекне: „Племенита девојко! я ты захвалюемъ, што си дете мое изъ стуненца извадила, и одъ очевидне смрти спасла. Да тебе нѣе было, ово невино детевце, кое ту на постельи тихо почива, лежало бы мртво и бездушно у дубокомъ стаденцу! Ты си ми изгублѣно единче мое повратила; ты си мою горку тугу у радость претворила, и зато те я одъ данасъ као свою рођену кѣрѣ сматрамъ, а ты ћешъ у мени праву матеръ имати.“

„А ты несрећницо, — окренувши се к' Босильки, озбиљно али безъ сваке лютине продужи кнегиня, — одъ данасъ преставшъ быти у мојой служби. Ты си на свою дужность заборавила, ты себи поверено дете ниси добро чувала; збогъ твое небрежливости у мало што нисамъ я мога единца сына изгубила. Зато ћу те я іошъ данасъ исплатити пакъ онда ми види испредъ очію!“

Босилька клекне предъ кнегиню и стане ю молити за опроштенѣ говорећи, да е она пука сиротица, коя нигде викогъ свога нема, па ако ю садъ кнегиня одтера, незна куда ће се дрву камену окренути.

Кнегиня іой на молбу нѣну овако одговори: „Ты си се више пута обећавала, да ћешъ на свою дужность пазити, али речъ одржала ниси, за то се я немогу више на тебе ослонити. Мени е жао што те одпустити морамъ, али я нећу да збогъ тебе мою децу опасности излажемъ. Одлази дакле, и тражи себи другу службу, па ю болѣ чувай. Овай случай нека ти у будуће за саветъ служи!“

„Дозволите мени светла кнегиньо, да и я неколико речій проговоримъ — рекне Милана, — и немойте мою слободу на зло примити:

„Вы право имате. Босилька е яко погрешила. Збогъ нѣне лакомислености умало се нѣе ваше дете

у студенцу утопило. Али она томе ніе са свимъ кри-
ва; ерѣ несреѣный случай тай предвидити ніе могла,
и онѣ ѣ іой у будуѣе докгодь узживи за советѣ слу-
жити.

„Па Босилька ніе само погрешила, него се и по-
старала свою погрешку поправити. Она е мене у сту-
денацѣ спустила, и съ дететомъ заедно изъ нѣга из-
вухла. Безъ нѣне помоѣи небы я кадра была вашегѣ
Чедомиля одѣ смрти избавити. Я дакле мислимъ, да
вы неѣете презрети нѣну услугу, и да неѣете одвра-
тити свое лице одѣ оне, коя е помогла да се дете
ваше изъ студенца извади!

„Богѣ е вашу топлу молитву услышао, и вама по-
могао онда, кадѣ сте нѣгове помоѣи найвеѣма потре-
бовали; немойте дакле презирати у истомѣ часу плачь
и молбу ове сиротице! — Богѣ се на васѣ смиловао,
и вама е ваше единче повратіо; повратите и вы свою
милость овой несреѣной девоицы. Богѣ милостивый
прашка оныма, кои се одѣ свегѣ сердца каю; опро-
стите и вы Босильки, коя е свою погрешку покаяла
и поправила с' тымъ, што е мене с' чедомъ вашимъ
изъ студенца извухла. Ето садѣ вамъ се дае прилика
да Отцу небесномъ за избавленѣ вашегѣ Чедомиля най-
чистію жертву принесете, а то ѣете учинити, ако одѣ
сердца простите Босильки нѣну лакомислену погрешку,
и ню у своіой милости задржите.

„Я и Босилька радовасмо се, кадѣ смо ваше че-
до с' Божиомъ помоѣи одѣ смрти избавиле, и с' вама
заедно плакасмо одѣ радости. Па зарѣ ѣете вы, коя
сте найсереѣвія измеѣу насѣ; ерѣ шта се може с' ма-
теринскомъ радошѣу споредити; зарѣ ѣете велимъ вы,
пре него што се сузе радости на образи ваши осу-
шише, поднети моѣи да суза туге и жалости кане на
образе ове сироте девоице, а да ю вы милостивомъ

десницомъ своіомъ неотрете. Не, вы то неможете, вы то нечете учинити.

„У осталомъ што се мене тиче, я благодаріе, кое меня пружате, немогу примити; ерѣ држамъ да е гріота на туѣой несреѣи свою среѣу зидати, и сироту девойку изъ службе изтиснути.“

Кнегиня се ніе довольно начудити могла речма мнине углярске девойке. „Я незнамъ — са удивленѣмъ говораше она — или ѣу се твоіой неустрашимости и племенитомъ пожертвованю твомъ, или доброты срдца твога веѣма чудити. Тко бы могао оваковой заступници шта одреѣи! За твою любавъ остае Босилька у служби. А ты добра душо одъ данасъ постаешъ моя поѣрка. Я те нисамъ засадъ у станю веѣма наградити, али ако Богъ да, те се кнезь с' войске поврати, знай да ѣшъ іоштъ веѣма одъ нѣга награѣна быти!“

Доброта кнегинѣ Видосаве, троне Милану нашу. Она бы радо остала была у двору ове честите гаспоѣе, али се сети, да бы онда изгуяила прилику отца свогъ удворити и с' нѣме се састаяти, а свою тайну ніе смела кнегинѣи одкрити, докъ се о томъ найпре са отцемъ непосаветуе. По браткомъ дакле размышляню одговори она овако: „Я захвалюемъ на доброты и милости вашой светла кнегинѣо, али опростите ми што вашу понуду не могу примити. Я самъ са своимъ станѣмъ веома задовольна, и болѣ нетражимъ! ерѣ знамъ да станѣ нечини човека валяніимъ и среѣніимъ. У служби моіой кодъ вратара вашегъ, кои е уедно и тавничаръ, добыямъ я прилике сужне наранити и напоити, и извршуюѣи ово дело милости христіянске налазимъ се я подпуно задовольна, тако да бы себе за врло несреѣну држала, кадъ то више чинити небы могла.“

„Чудновата девойко! — пресекавши іой беседу примети кнегиня. — Твое речи о среѣи и задоволь-

ству у сиромаштву су са свимъ необичне. Ишти одъ мене што ти е годъ драго; я ты речъ дамъ, да ћу ти свашта, што ми годъ у власти стои учинити!“

„Добро дакле светла кнегиньо — одговори Милана. — Я примамъ вашу речъ. Дайте ми времена за промышленъ. Я ћу вамъ скоро одну врло велику и важну молбу поднети, и вы ће те мени одъ велике помоћи бити моћи. Садъ е' Богомъ кнегиньо! Я морамъ одлазити, еръ су сама деца вратаричина! —

(Продужиће се.)

З а г о н е т к е.

Изъ Географіе.

1. Са *Д.* е варошица у Банату, а са *С.* у Бачкој; погоди која е то?
2. Које србске вароши име изађе, кадъ к' имену едне рибе име едногъ дрвета придодашъ?
3. Која е то срб. варошица, која кадъ іој главу одкинешъ, неваљалимъ човекомъ остане?
4. Која е то срб. варошъ, која іошъ већомъ остане, кадъ іој две третине одузмешъ?
5. Која е то Войводска река, што натрашке читана светъ бы заширила?
6. Која е то срб. варошица, што бы натрашке читана полетела?
7. Са *Б.* е име землѣ, а са *З.* вештина, која е?
8. Са *М.* е варошица, а са *Х.* манастиръ, кои е?
9. Са *Б.* е име землѣ, а са *М.* животинѣ.
10. Која е то срб. варошица, што девојкомъ остане, кадъ іој предній край одкинешъ?
11. Која е то срб. река, која човекомъ остане кадъ іој главу одкинешъ?
12. Која е то варошица што варошю остане, кадъ іој по трупа одкинешъ?

13. Коя е то вера, што кадъ іой срце избадишъ, првимъ убицомъ остане?

14. Коя е то срб. варошица, коя остае што е, макаръ е право, ма натрашке читао?

15. Коя е то срб. река, што срб. варошицомъ остане, кадъ іой срце изменешъ?

16. Коя е то срб. варошъ, што се у оружане люде претвори, кадъ іой предню третину одкинешъ?

17. Коя е то Войводска варошъ, што іой срце малецка една животиньца сачинява?

18. Коя е то планина, што се плодомъ воѣке учини, кадъ іой главу променешъ?

19. Коя е то срб. варошица, што селомъ остане кадъ іой главу одкинешъ?

20. Има више срб. варошица и места, што су маѣарски светители, ков су то?

21. Коя е то срб. река, што опетъ срб. рекомъ остане, кадъ іой и главу и репъ одкинешъ?

22. Одбаци едне срб. вароши репъ, и праметни слокове, да видишъ шта се са козама, овцама и кравама ради?

23. Коя е то срб. варошъ, што іой е стражня пола виноградъ, а предня изврнута вино?

24. И река е и човекъ е, а праметни слокове, пакъ е опетъ човекъ.

25. Са *ш.* е река, са *м.* лукави радъ, са *к.* сирава нека, а са *ч.* удацъ посо. Погоди све.

26. Коя е то вера, што ти оваца даде, кадъ іой срце извадишъ?

27. Коя е то срб. варошъ, што се претвори у место, где се люто коньи вияю, кадъ іой репъ променешъ?

28. Коя е то срб. варошица, што селомъ изаѣе; кадъ гущчи гласъ предъ ню ставишъ?

29. Кои е то народъ, што еломъ постане, кадъ му срце изменешъ, и слокове праметнешъ?

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

30. Коя е то ерб. варошъ, што у репу тицу има, а у првый петъ и последнѣмъ гласу, данъ?

31. Коя е то ерб. варошица, што се у цветъ претвори кадъ *м* у *ж* претворишь, а у яму, кадъ *ж*, са *и*. заменишь; што удомя тела постане, кадъ на-место тогъ гласа *к* ставишь, или справомъ на коли-лима буде, кадъ место тогъ гласа *д* туришь, и коя се болеску учини, кадъ место тогъ *с* ставишь?

32. Коя е то вера, што маломъ кроволицомъ остане, кадъ іой срце и репъ одбацишь?

33. У којой ерб. вароши има сакривенъ: данъ и дика Ника, и динка и кина?

34. Коя е то Войводска река, што грождемъ постане, кадъ іой главу одкинешъ, а кадъ и овомъ главу одкинешъ, девойкомъ изађе?

35. У којой ерб. варошъ има сакривено; во чепа паче, — на сво вѣче, — Ано ено Овче, — и много друго?

Карактеристика доброгъ школскогъ учителя.

Добаръ е учитель онай човекъ кои много више знати мора, него што о ѣ самъ предае, да бы саюзно и укусно предавати могао; — кои у низкомъ кругу живити, и опеть узвишенъ духъ притежавати мора, да бы оно достоинство своихъ расположеня обезбедио, безъ коегъ уваженъ и поверенъ породица никадъ одржати неможе; — кои ону редку смещу благости и чврстине притежавати мора, ерѣ онъ стои у грађанскомъ животу ниже одъ многихъ людѣй, и опеть не сме никомъ понизный слуга быти; — кои свакомъ примеръ дати, за угледъ служити и свакогъ саветомъ поучити може; — кои се ни учемъ изъ свогъ положая не издиже, ерѣ е са своимъ станѣмъ задоволянъ, и одважанъ е у крилу школе, у хармоничномъ извршиваню свое дужности, у служеню прк-ве и народа, живити и умрети.

п. М. П.